

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	11
1 Plaatsbepaling	15
Vroeger en nu	15
Opvoedingsondersteuning als basisaanbod	17
Lokale regie vanuit een landelijk kader	18
De functie pedagogische hulp	20
Definitie pedagogisch adviseren	21
Doelstelling	23
Doelgroep	25
Selecteren op risico?	26
Behoeftte aan pedagogische advisering	27
Gesignaleerde problematiek	32
Problemen van allochtone gezinnen	34
Indicatiestelling	37
Beleving van ouders	38
Contra-indicaties	40
Toeleiding	40
Positie pedagogische advisering	41
2 Theoretisch kader voor pedagogisch adviseren	43
Opvoeden	43
Wat opvoeden is	44
Conditie voor opgroeien	45
Manieren van opvoeden	46
Opvoeden zonder geweld	50
Problemen met opvoeden	51
Ontwikkelingsproblemen	53
Psychosociale problemen	54

Ouderschap en opvoeding	58
Hoe problemen ontstaan	64
Bedreigingen en kansen	69
Evenwicht draagkracht-draaglast	72
Ontwikkelingsopgaven	73
Opvoedingsopgaven	79
Opvoeden als leerproces	81
Diversiteit in opvoeden	86
3 Methodiek van pedagogisch adviseren	91
Uitgangspunten en werkwijze	91
Kernbestanddelen	97
Partnerschap met ouders	107
Methodisch werken	110
Fasering pedagogisch adviesgesprek	111
Ervaringen in de praktijk	129
Hulpmiddelen	132
4 Vormen van pedagogische advisering	153
Inloopcontacten	153
Opvoedbureau of spreekuurgesprekken	156
Telefonische contacten	157
Online adviezen	161
Huisbezoeken	165
Resultaten van pedagogische advisering	167
Afwegingen en keuzes	170
Aanverwante programma's of werkwijzen	173
5 De bagage van de beroepskracht	197
Profiel van de beroepskracht	197
Houdingsaspecten	199
Vaardigheden	210
6 Uitvoering en randvoorwaarden	245
Werkveld in beweging	245
Pedagogische advisering in de jeugdgezondheidszorg (JGZ)	246
Pedagogische advisering en Bureau Jeugdzorg	248
Steunpunt opvoeding of opvoedbureau	249
Pedagogische advisering binnen het welzijnswerk	249

MEE-aanbod	250
Jeugd-GGZ	251
Pedagogische advisering en het (school)maatschappelijk werk	252
Pedagogische advisering en kindercentra	253
Pedagogische advisering en onderwijs	255
Pedagogische advisering en huisartsen	256
Particuliere praktijken	257
Invulling basisaanbod	260
Bekendheid aanbod	261
Toegankelijkheid en beschikbaarheid	262
Sociale kaart	264
Infrastructuur en netwerken	266
Monitoring op de uitvoering	268
Deskundigheidsbevordering	270
Consultatiemogelijkheden	272
Dossiervorming en privacy	273
Evaluatieonderzoek	275
Kwaliteit van pedagogisch adviseren	277
Wat werkt?	281
Ten slotte	286
Literatuur	289
Bijlagen	303
Bijlage 1 Opvoedingsvaardigheden van ouders	304
Bijlage 2 Aandachtspunten probleeminventarisatie	306
Bijlage 3 Checklist stappen pedagogisch adviesgesprek	310
Bijlage 4 Competentiechecklist pedagogisch adviseur	312
Bijlage 5 Kwaliteitstoets aanbod pedagogisch adviseren (PA)	314
Afkortingen	317
Register	319
Over de auteur	325
Het Nederlands Jeugdinstituut	326